

Zawartość

PODSTAWA PRAWNA:	2
WSTĘP:.....	2
SYLWETKA ABSOLWENTA	4
DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW:	4
PLAN PRACY W GŁÓWNYCH OBSZARACH DZIAŁALNOŚCI SZKOŁY:.....	6
ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	6
CEL OGÓLNY PROGRAMU	7
PLAN DZIAŁAŃ.....	7
METODY I FORMY PRACY:.....	14
REALIZATORZY I UCZESTNICY	14
EWALUACJA PROGRAMU	14

PODSTAWA PRAWNA:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.;
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2026 r. poz. 820, 904, 982, 1036);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2026 r. poz. 515);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. 2026 poz. 378);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. 2023 poz. 1798);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. 2020 poz. 1449);
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 535);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. 2 2023 r. poz. 2151);
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. 2026 poz. 1214);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jedn.: Dz.U. 2026 poz. 163);
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz.U. 2026 poz. 110);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 oraz Dz.U. z 2024 poz. 933);
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia;
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027;
- Statut Szkoły Podstawowej nr 95 w Krakowie oraz Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w SP 95.

WSTĘP:

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym zarówno przez rodzinę, jak i przez szkołę, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców oraz priorytety

edukacyjne i profilaktyczne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego ucznia oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

- Sfera fizyczna – działania ukierunkowane są na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, także w stosunku do otaczającego świata.
- Sfera emocjonalna – ukierunkowana na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw odpowiedzialności za siebie i za innych.
- Sfera intelektualna – dotyczy wspierania uczniów w związku z ich indywidualnymi trudnościami i niepowodzeniami szkolnymi, budowania poczucia siły, chęci do życia i witalność.
- Sfera społeczna – działania ukierunkowane na kształtowanie postawy otwartości i asertywności w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych.
- Sfera duchowa – działania ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka w związku z przeżywaniem kultury.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania i deficyty dojrzałości, obejmująca równolegle trzy nurty działania:

- wspomaganie człowieka w różnym wieku w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Czynniki ryzyka to cechy, sytuacje, warunki środowiska sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych i zaburzeń, zaś czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki zwiększające odporność jednostki na działanie czynników ryzyka.

Profilaktyka prowadzona jest na trzech poziomach: uniwersalnym, selektywnym i wskazującym.

Szkoła ukierunkowuje proces wychowawczy na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Tym, co łączy wychowanie i profilaktykę, jest aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których prowadzone są świadome i celowe działania. Zadaniem profilaktyki w szkole jest inicjowanie i uruchamianie takich działań, które wprowadzą pożądane (wartościowe) zmiany w funkcjonowaniu uczniów.

Celem wychowania jest wszechstronnie dojrzały człowiek. Celem profilaktyki jest wspomaganie wychowania i kompensowanie jego niedostatków. Poprzez swoje działanie zapobiegawcze i korekcyjne, działania profilaktyczne tworzą warunki do sprawnej realizacji działań wychowawczych. W Szkole Podstawowej nr 95 działania te wplecione są w cały proces edukacyjny szkoły, poprzez codzienną, systematyczną pracę.

Nauczyciele, aby zbudować środowisko sprzyjające wychowaniu i profilaktyce, prezentują następującą postawę:

- dbają o dobry klimat w szkole,

- stwarzają poczucie więzi i atmosferę zaufania,
- szanują się wzajemnie i wspierają się w działaniach,
- w pracy z uczniami stosują wzmocnienia pozytywne,
- mają holistyczny obraz dziecka,
- uczniów traktują podmiotowo.

Program wychowawczo-profilaktyczny wraz ze szkolnym zestawem programów nauczania określają działalność szkoły. Dokumenty te tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Treści zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym są spójne ze statutem szkoły (w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego) oraz realizowanym planem pracy szkoły na dany rok szkolny.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Działania zawarte w programie pozwolą zrealizować następującą wizję absolwenta. Uczeń, kończący Szkołę Podstawową Nr 95 w Krakowie:

- chce być człowiekiem mądrym i wykształconym,
- uznaje uniwersalne wartości i kieruje się nimi,
- szanuje tradycję szkolną, rodzinną i narodową,
- szanuje Polskę, jej bohaterów, historię i symbole narodowe,
- rozpoznaje i nazywa uczucia swoje i innych,
- dostrzega i wykorzystuje swoje mocne strony,
- przewiduje skutki swoich działań,
- rozwiązuje konflikty bez przemocy,
- integruje się z rówieśnikami i potrafi współpracować w zespole,
- z łatwością komunikuje się z innymi,
- odpowiedzialnie korzysta z nowoczesnych technologii,
- angażuje się społecznie, jest chętny do niesienia pomocy,
- dba o własne zdrowie i środowisko,
- potrafi rozpoznać zagrożenia i przyjąć wobec nich właściwą postawę.

DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW:

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym identyfikacji czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń

związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności z aktywnością uczniów w Internecie.

W roku szkolnym 2025/2026 diagnoza przybrała formę badania ankietowego dotyczącego kondycji psychicznej młodzieży, które zostało przeprowadzone w ramach projektu badawczego przez Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli (MCDN) oraz Krakowski Instytut Logoterapii (KIL). W badaniu wzięło udział 196 uczniów z klas 6-8.

Wyniki i wnioski:

CZYNNIKI RYZYKA / ZAGROŻENIA

1. **PODWYŻSZONE RYZYKO TRUDNOŚCI DEPRESYJNYCH**

W całej badanej grupie wskaźnik uczniów z symptomami depresji wyniósł 30,6%. Obserwowany jest bardzo wyraźny wzrost ryzyka wraz z wiekiem, szczególnie u dziewcząt w klasie 8.

WNIOSEK: Profilaktyka zdrowia psychicznego, rozpoznawanie kryzysu i wczesna pomoc jako priorytety programu wychowawczo – profilaktycznego.

2. **UZALEŻNIENIE OD INTERNETU I UŻYWANIE INTERNETU DO REGULACJI EMOCJI**

W całej badanej grupie 18,4% uczniów osiągnęło wynik wskazujący na możliwe nadużywanie Internetu. Ponad połowa uczniów używa Internetu jako sposobu na ucieczkę od problemów lub sposób na poprawę nastroju.

WNIOSEK: Profilaktyka cyfrowa powinna być jednym z głównych priorytetów programu, w myśl kierunków polityki oświatowej dot. higieny cyfrowej i aktywności off-line oraz kierunkowi profilaktyki uzależnień behawioralnych.

3. **ZBYT SŁABE KORZYSTANIE Z DOROSŁYCH JAKO ŹRÓDŁA POMOCY**

W sytuacjach trudnych uczniowie najczęściej szukają pomocy u rodziców, często też u rówieśników i przyjaciół, w tym przyjaciół poznanych w Internecie. Duża grupa wskazuje, że radzi sobie sama lub, że nikogo nie prosi o pomoc. Spora część uczniów nie postrzega nauczyciela jako naturalnej osoby kontaktu w sytuacji kryzysowej.

WNIOSEK: Szkoła, oprócz psychoedukacji uczniów, powinna położyć nacisk na stworzenie jasnego, prostego systemu reagowania na kryzys.

CZYNNIKI CHRONIĄCE / ZASOBY

1. **POCZUCIE SENSU ŻYCIA**

W pytaniach dotyczących sensu życia odpowiedzi przesuwają się wyraźnie w stronę pozytywów. Raport zaznacza, że poczucie sensu jest jednym z najsilniejszych czynników chroniących przed depresją i uzależnieniami.

WNIOSEK: Szkoła ma dobry kapitał do pracy wychowawczej — nie musi budować u uczniów poczucia sensu od zera – powinna pomagać uczniom przekładać istniejące cele, wartości i marzenia na realne działania.

2. RELACJE RODZINNE

Przez połowę uczniów rodzice postrzegani są jako wspierający (ok. 50%). Przez mniej niż 10% uczniów rodzice postrzegani są jako niewspierający. Relatywnie słabiej rodzice wypadają w obszarach m.in.: rozumienie dziecka, reagowanie na porażki bez złości i rozczarowania, nieobwinianie i nieocenianie, niekaranie za błędy.

WNIOSEK: Relacje z rodzicami są zasobem. Szkoła powinna wspierać rodziców w przejściu od opieki i wymagań do bardziej świadomego wspierania emocjonalnego nastolatka.

3. PRZYJACIELE I RELACJE RÓWIEŚNICZE

Badanie pokazuje, że uczniowie mają do kogo zwrócić się po pomoc, szczególnie wśród przyjaciół i rówieśników.

WNIOSEK: Relacje rówieśnicze to ważny zasób, ale wymaga rozwinięcia: nie wystarczy, że uczeń ma przyjaciela – powinien również wiedzieć, kiedy problem wymaga włączenia dorosłego. Dlatego warto rozwijać kompetencje pomagania, a nie tylko integrację klasy.

4. WARTOŚCI, MARZENIA, CELE

Wartości są dobrym potencjałem wychowawczym uczniów SP95. Wśród wartości uwzględnionych w badaniu bardzo wysoko znajdują się: zdrowie, rodzina, odpowiedzialność, nadzieja. Wartości materialne również są obecne, ale nie dominują nad wartościami relacyjnymi i zdrowotnymi. Młodzież wysoko ocenia takie cele jak: mieć przyjaciół, mieć ciekawą pracę, mieć udaną rodzinę, mieć spokojne życie, być kochanym, podróżować, pomagać innym.

WNIOSEK: Młodzież ma marzenia i cele związane z relacjami, bezpieczeństwem, przyszłą pracą i samorealizacją. Szkoła powinna stworzyć warunki do ich konkretyzowania i realizowania w myśl kierunków polityki oświatowej dot. doradztwa zawodowego, interdyscyplinarnej pracy projektowej i rozwijania poczucia sprawstwa.

PLAN PRACY W GŁÓWNYCH OBSZARACH DZIAŁALNOŚCI SZKOŁY:

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

- Relacja to podstawa skutecznej edukacji.
- Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne jest warunkiem skutecznego uczenia się.
- Wysokie wymagania powinny być jasne, osiągalne i powiązane z adekwatnym wsparciem.
- Każdy uczeń ma prawo do poszanowania godności, sprawiedliwego traktowania i pomocy odpowiedniej do rozpoznanych potrzeb.
- Wychowanie jest wspólnym zadaniem szkoły i rodziny, a działania podejmowane wobec ucznia powinny być możliwie spójne.
- Profilaktyka rozpoczyna się od budowania relacji, poczucia przynależności, sprawczości, zainteresowań i umiejętności proszenia o pomoc.

- Uczniowie powinni uczestniczyć w tworzeniu zasad, planowaniu wybranych działań i ocenianiu ich efektów w zakresie odpowiednim do wieku.
- Technologia ma wspierać edukację, lecz nie może zastępować relacji, ruchu, odpoczynku, kontaktu z kulturą i aktywności poza ekranem.
- Działania szkoły są planowane na podstawie danych, monitorowane i modyfikowane w zależności od ich skuteczności.

CEL OGÓLNY PROGRAMU

Celem działań wychowawczo – profilaktycznych Szkoły jest wszechstronny rozwój uczniów ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej, duchowej, w tym poprzez:

- rozwijanie kompetencji przekrojowych: społecznych (współpraca, dbanie o innych), poznawczych (myślenie krytyczne, kreatywne, rozwiązywanie problemów) i osobistych (kierowanie sobą, dbanie o siebie);
- rozwijanie sprawczości uczniów (nastawienie na rozwój, przekonanie o własnej skuteczności, samoregulacja, poczucie przynależności do wspólnoty);
- wychowanie do wartości – wolność, wspólnota, solidarność, odpowiedzialność, sprawiedliwość, szacunek, prawda, dobro i piękno.

W roku szkolnym 2026/2027 priorytetowym celem jest wzmacnianie dobrostanu psychicznego i społecznego uczniów poprzez rozwijanie odporności psychicznej, relacji, poczucia sensu i sprawczości, zdrowych sposobów radzenia sobie z trudnościami oraz odpowiedzialnego korzystania z technologii.

PLAN DZIAŁAŃ

ZADANIA	KRYTERIA SUKCESU	REALIZATORZY
Cel: Uczniowie dbają o swój dobrostan psychiczny , potrafią sięgać po dostępną pomoc.		
<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia prowadzone przez specjalistów w zakresie psychoedukacji uczniów dot. zdrowia psychicznego; rozpoznawania własnych emocji i sygnałów przeciążenia; strategii radzenia sobie ze stresem, pracy nad samooceną i poczuciem własnej skuteczności – edukacja dotycząca symptomów kryzysu psychicznego – zajęcia, materiały informacyjne – rozwijanie wiedzy o miejscach i osobach, u których należy szukać pomocy w kryzysie oraz o ścieżce szukania tej pomocy – wzmacnianie dostępności pedagoga/psychologa i 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń posiada widzę dotyczącą zdrowia psychicznego i sposobów dbania o nie – Uczeń potrafi rozpoznać symptomy przeciążenia, kryzysu psychicznego u siebie i kolegów – Uczeń wie, do kogo i jak zwrócić się o pomoc. – Uczeń zna konstruktywne sposoby radzenia sobie ze stresem – Uczeń potrafi wspierać rówieśnika, nie biorąc odpowiedzialności za rozwiązanie jego kryzysu – Uczeń rozwija poczucie sprawczości – Szkoła wzmacnia kulturę proszenia o pomoc i pomagania sobie 	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści

<p>innych dorosłych dla uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> – szczególna czujność wychowawcza w klasach 7–8; monitorowanie aktualnego samopoczucie uczniów należących do grup podwyższonego ryzyka – rozwijanie poczucia sprawczości uczniów – motywowanie uczniów do inicjowania działań 		
Cel: Uczeń dba o zdrowie.		
<ul style="list-style-type: none"> – lekcje przyrody, nauczania zintegrowanego, edukacji zdrowotnej – udział w programach promujących zdrowie – zajęcia warsztatowe – wycieczki, zielone szkoły – szeroka oferta zajęć sportowych – warsztaty psychoedukacyjne – zajęcia socjoterapeutyczne – rozmowy indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń zachowuje się bezpiecznie dla zdrowia własnego i innych – Uczeń potrafi radzić sobie z emocjami i stresem wynikającym z różnych sytuacji życiowych, – Uczeń zachowuje nawyki higieniczne – Uczeń ma wiedzę z zakresu prawidłowego odżywiania się – Uczeń potrafi rozpoznać substancje szkodzące zdrowiu i zna negatywne skutki ich działania – Uczeń zna korzyści płynące z aktywności fizycznej i wypoczynku – Uczeń ma wiedzę w zakresie dbałości o własny dobrostan psychofizyczny 	Wszyscy pracownicy szkoły
Cel: Uczniowie zachowują balans między życiem w sieci i życiem offline – rozwijają postawy sprzyjające higienie cyfrowej.		
<ul style="list-style-type: none"> – psychoedukacja uczniów dotycząca rozpoznawania mechanizmu „źle się czuję → wchodzę do sieci → chwilowo czuję się lepiej” oraz alternatywnych sposobów regulowania emocji – budowanie wiedzy i przekonań o istotności higieny snu – promowanie aktywności offline, w szczególności fizycznej – rozwijanie umiejętności korzystania z mediów społecznościowych – treningi krytycznego myślenia dot. zachowania bezpieczeństwa w sieci – kształtowanie postawy rozsądnego i 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń rozwija zainteresowania i aktywności offline – Uczeń rozpoznaje ryzykowne wzorce korzystania z Internetu – Uczeń rozwija nawyki służące higienie cyfrowej – Uczeń odpowiedzialnie korzysta z zasobów sieci 	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści

odpowiedzialnego wykorzystania AI		
Cel: Uczniowie rozumieją siebie, kształtują poczucie własnej wartości.		
<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy poznają i wprowadzają nowoczesne programy profilaktyczne. ukierunkowanie procesu edukacyjnego na sukces ucznia na miarę jego możliwości prowadzone są zajęcia warsztatowe z uczniami komunikaty przekazywane uczniom przez nauczycieli kształtują poczucie własnej wartości dziecka indywidualizacja procesu edukacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń zna swoją wartość Uczeń ma poczucie tożsamości indywidualnej Uczeń ma poczucie godności własnej osoby Uczeń zna swoje prawa Uczeń potrafi odnaleźć się w pozytywnej grupie rówieśniczej 	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, terapeuta pedagogiczny, specjaliści, PPP
Cel: Uczniowie znają swoje mocne strony i potrafią je wykorzystać		
<ul style="list-style-type: none"> indywidualizacja procesu dydaktycznego praca z uczniem zdolnym: koła zainteresowań, konsultacje otoczenie opieką uczniów z dysfunkcjami, tak by każdy mógł odnieść sukces stwarzanie możliwości osiągnięcia sukcesu: konkursy, uroczystości, dzień sportu motywowanie do udziału w konkursach działalność uks spotkania z ciekawymi ludźmi 	<ul style="list-style-type: none"> Uczniowie rozwijają swoje uzdolnienia Uczniowie uczestniczą w dodatkowych zajęciach Uczniowie biorą udział w konkursach Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych są objęci systemem pomocy Uzyskiwane wyniki satysfakcjonują uczniów, rodziców i szkołę 	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pozostali specjaliści
Cel: Uczniowie znają wartość wiedzy i samodzielnie poszukują informacji		
<ul style="list-style-type: none"> Realizacja edukacji czytelniczej i medialnej Działalność biblioteki szkolnej Organizacja imprez w bibliotece szkolnej Realizacja projektów edukacyjnych i psychoedukacyjnych Działania wspomagające łagodzenie edukacyjnych skutków związanych z doświadczeniem migracyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> Uczniowie potrafią korzystać z warsztatu informacyjnego biblioteki Uczniowie przygotowują dodatkowe opracowania, Uczniowie rozwijają swoje zainteresowania Uczniowie potrafią efektywnie wykorzystywać czas Uczniowie z doświadczeniem migracją są objęci dostosowaniami wymagań edukacyjnych oraz pomocą psychologiczno-pedagogiczną 	Wszyscy nauczyciele
Cel: Uczeń potrafi rozwiązywać problemy, których dostarcza mu życie; radzi sobie z trudnościami		

<ul style="list-style-type: none"> – Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży – Godziny wychowawcze prowadzone metodami warsztatowymi – Rozmowy z wychowawcami – Konsultacje ze specjalistami – Prelekcje – Programy psychoedukacyjne – Program łagodnej adaptacji dla klas I i IV – Działania wspomagające łagodzenie psychofizycznych i społecznych skutków migracji 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczniowie doświadczający kryzysu psychicznego są objęci systemem opieki – Uczeń wie do kogo zwrócić się z problemem – Uczeń szuka możliwości rozwiązania problemu w oparciu o odpowiednią pomoc, zdobytą wiedzę i racjonalne myślenie – Uczeń wie jak postępować w kryzysowych sytuacjach stresowych 	Wszyscy nauczyciele
Cel: Uczniowie uznają uniwersalne wartości i kierują się nimi		
<ul style="list-style-type: none"> – Warsztaty i projekty psychoedukacyjne dotyczące wartości i postaw, w szczególności szacunku, empatii, odpowiedzialności i tolerancji – Rozmowy z uczniami na temat wartości, postaw i dokonywanych wyborów – Realizacja działań z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> o edukacji kulturalnej, o edukacji zdrowotnej o edukacji czytelniczej – stwarzanie uczniom możliwości podejmowania działań na rzecz innych i społeczności szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczniowie odróżniają dobro od zła, prawdę od fałszu, prezentują postawę empatyczną, – Uczniowie szanują innych – Uczniowie poszukują mądrości i piękna – Uczniowie potrafią podejmować właściwe decyzje – Uczniowie rozumieją wychowawczą rolę rodziny i znają jej wartość – Uczeń rozwija poczucie sensu, wartości i sprawczości 	Wszyscy nauczyciele
Cel: Uczniowie prezentują postawy patriotyczne i obywatelskie		
<ul style="list-style-type: none"> – Imprezy okolicznościowe – Poczet sztandarowy podczas ważnych uroczystości szkolnych – Edukacja regionalna – Prowadzenie kroniki klasowej i kroniki szkoły – Dzień patrona – święto szkoły – Wycieczki – Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna – Konkursy 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczniowie posiadają wiedzę z zakresu historii i kultury regionu i państwa – Uczniowie rozumieją postawę ofiarności, solidarności, empatii – Uczniowie prezentują postawę szacunku dla tradycji – Uczniowie mają poczucie tożsamości narodowej, regionalnej i kulturowej 	Wychowawcy, nauczyciele,

Cel: Uczniowie potrafią być odpowiedzialni i samorządni		
<ul style="list-style-type: none"> – Budowanie poczucia sprawczości poprzez wdrażanie do samodzielności – Organizowanie imprez szkolnych – Współpraca z Radą Rodziców – Współpraca z partnerami szkoły – Działalność SU i MSU – Działalność samorządów klasowych – Praca doradcy zawodowego – Spotkania z policjantami i funkcjonariuszami Straży Miejskiej – Działalność rzecznika praw uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczniowie potrafią planować, realizować i oceniać własne działania. – Uczniowie potrafią dokonywać samodzielnych wyborów – Uczniowie potrafią podejmować decyzje (w tym wyboru dalszego etapu kształcenia) – Uczniowie znają zagadnienia prawne w zakresie stosownym do ich wieku 	Wychowawcy, nauczyciele, opiekun SU i MSU, doradca zawodowy
Cel: Uczniowie mają poczucie sprawczości własnej i odpowiedzialności za własny rozwój		
<ul style="list-style-type: none"> – praca z wartościami powinna być obecna w godzinach wychowawczych – uczniowie powinni przekładać wartości na zachowania – wprowadzić pracę nad celami krótkoterminowymi i długoterminowymi – rozwijać sprawczość i poczucie mocy – przygotowanie i realizowanie interdyscyplinarnych projektów uczniowskich – rozwijać szkolny wolontariat i działania prospołeczne – łączyć cele życiowe z doradztwem zawodowym; wykorzystywać zainteresowania uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń zna i potrafi nazwać wartości ważne dla siebie oraz społeczności szkolnej; – Uczeń potrafi przełożyć wyznawane wartości na codzienne zachowania i podejmowane decyzje; – Uczeń potrafi wyznaczać i realizować cele krótko- i długoterminowe; – Uczeń ma poczucie sprawczości i wiary we własne możliwości; – Uczeń potrafi współpracować i realizować interdyscyplinarne projekty; – Uczeń angażuje się w wolontariat i działania prospołeczne; – Uczeń zna swoje zainteresowania i mocne strony oraz potrafi łączyć je z planowaniem przyszłości edukacyjnej i zawodowej. 	
Cel: Uczniowie angażują się społecznie		
<ul style="list-style-type: none"> – Udział w akcjach charytatywnych – Wolontariat – Opieka nad zwierzętami – Samopomoc koleżeńska 	<ul style="list-style-type: none"> – Prezentowanie przez uczniów postaw altruistycznych – Uczniowie są koleżeńscy, życzliwi i wrażliwi na potrzeby innych 	Wychowawcy, nauczyciele,

	<ul style="list-style-type: none"> – Uczniowie szanują godność innych osób – Uczniowie potrafią angażować się społecznie 	
Cel: Uczeń potrafi funkcjonować w grupie rówieśniczej, rozumie i respektuje zasady współżycia z innymi		
<ul style="list-style-type: none"> – Organizacja życia w klasie i szkole – Opracowanie klasowych zasad dobrego współdziałania – Tworzenie sytuacji wymagających od uczniów współpracy – Lekcje prowadzone metodami aktywnymi, współprowadzenie lekcji przez uczniów – Praca w grupach, realizacja projektów – Rozwijanie umiejętności społecznych – Wycieczki szkolne, zielone szkoły – Integracja zespołów klasowych 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczniowie chętnie przebywają i współpracują ze sobą – Zgodnie wypełniają obowiązki i zadania – Uczniowie potrafią budować relacje społeczne – Uczniowie potrafią bronić się przed presją grupy – Uczniowie potrafią współpracować ze sobą pomimo różnic kulturowych i społecznych czy rasowych – Uczniowie potrafią bronić własnego zdania i brać pod uwagę zdanie innych – Uczniowie odnoszą się z szacunkiem do kolegów i prezentowanych przez nich poglądów – Uczniowie potrafią dyskutować, argumentować, wnioskować 	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagodzy, specjaliści
Cel: Uczniowie respektują zasady tolerancji i szacunku		
<ul style="list-style-type: none"> – Warsztaty psychoedukacyjne – Lekcje wychowawcze – Rozmowy indywidualne z uczniami – Monitorowanie codziennego funkcjonowania uczniów różnych narodowości na terenie szkoły (frekwencja, motywacja do aktywnego uczestniczenia w lekcjach) 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczniowie są otwarci wobec ludzi innej rasy, narodowości i o odmiennych poglądach. – Uczniowie są świadomi, że ludzie różnią się od siebie, są wrażliwi na potrzeby innych, – Potrafią wyciągnąć pomocną dłoń – Uczniowie rozumieją, że różnorodność może wzbogacać, a nie dzielić – Uczniowie nie boją się wyrażać własnych opinii 	Wszyscy pracownicy szkoły, eksperci
Cel: Uczniowie zachowują się kulturalnie		
<ul style="list-style-type: none"> – Tworzenie klasowych zasad zachowania i odnoszenie się do nich – Konsekwentne przestrzeganie ustalonych zasad – Warsztaty psychoedukacyjne – Rozmowy indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczniowie potrafią właściwie zachować się w każdej sytuacji – Uczniowie pokojowo rozwiązują konflikty 	Wszyscy pracownicy
Cel: Uczeń potrafi rozpoznać zagrożenia i przyjąć wobec nich właściwą postawę		

<ul style="list-style-type: none"> – Lekcje wychowawcze – Lekcje przyrody, edukacji zdrowotnej – Rozmowy indywidualne – Spotkania z Policją i Strażą Miejską – Lekcje informatyki 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń potrafi zatroszczyć się o bezpieczeństwo własne i innych – Uczeń potrafi rozpoznać sytuację zagrażającą zdrowiu lub życiu i wie, jak zachować się w jej obliczu – Uczeń wie, że zjawiska przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej są naruszeniem dóbr i praw człowieka – Uczeń potrafi powiedzieć „nie” w sytuacji zagrażającej zdrowiu i bezpieczeństwu – Uczeń prezentuje postawę ograniczonego zaufania do osób nieznanym – Uczeń rozróżnia świat wirtualny od rzeczywistego i potrafi krytycznie analizować informacje – Uczeń wie czym jest cyberprzemoc i jak na nią reagować 	<p>Wszyscy pracownicy szkoły, eksperci</p>
Cel: Rodzice uczniów tworzą ze szkołą wspólny front oddziaływań wzmacniających osobowość dziecka		
<ul style="list-style-type: none"> – Akademia dla rodziców – Rozmowy indywidualne – Współdziałanie z ekspertami – Wzmacnianie rodziny jako czynnika chroniącego; psychoedukacja dot. tego, jak pomóc rodzicom być jeszcze skuteczniejszym wsparciem dla nastolatka? <ul style="list-style-type: none"> o jak rozmawiać z nastolatkiem o jak wspierać zainteresowania i samodzielność dziecka o jak wyznaczać granice i wymagania bez nadmiernej presji (np. telefon/Internet w domu) o jak rozpoznawać objawy pogorszenia zdrowia psychicznego o jak reagować na informację o samookaleczeniu lub myślach samobójczych 	<ul style="list-style-type: none"> – W szkole panuje atmosfera współpracy i zrozumienia. – Rodzice efektywnie współpracują ze szkołą, w myśl zasady edukacja to relacja. – Rodzice dbają o autorytet nauczyciela. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy, eksperci, specjaliści</p>

METODY I FORMY PRACY:

- gry i zabawy dydaktyczne
- dyskusje na forum grupy
- drama
- dyskusje klasowe
- burza mózgów
- warsztaty
- symulacje
- wycieczki tematyczne, turystyczno-krajoznawcze
- praca w zespołach zadaniowych
- praca w grupach
- praca indywidualna

REALIZATORZY I UCZESTNICY

Założenia i cele programu wychowawczo-profilaktycznego są realizowane w sposób systemowy, przez całą społeczność szkolną, z uwzględnieniem kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych osób oraz zespołów. W realizację programu w szczególności angażują się:

- dyrektor szkoły – poprzez organizowanie warunków do realizacji programu, koordynowanie działań oraz sprawowanie nadzoru nad ich realizacją;
- wychowawcy klas – poprzez planowanie i prowadzenie działań wychowawczych odpowiednich do potrzeb zespołu klasowego;
- nauczyciele – poprzez uwzględnianie celów programu w codziennej pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej;
- pedagog i psycholog – poprzez diagnozę potrzeb, konsultacje, działania profilaktyczne, interwencje, wsparcie uczniów i rodziców oraz współpracę z nauczycielami;
- pedagog specjalny – poprzez działania związane z rozpoznawaniem i wspieraniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz współpracę przy organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- doradca zawodowy – poprzez wspieranie uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, predyspozycji i planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej;
- pozostali specjaliści – zgodnie z zakresem powierzonych zadań i rozpoznanymi potrzebami uczniów;
- rodzice – poprzez współpracę ze szkołą i wspieranie działań wychowawczych oraz profilaktycznych;
- uczniowie – poprzez aktywne uczestnictwo w życiu klasy i szkoły, samorządności uczniowskiej, działaniach prospołecznych i profilaktycznych.

EWALUACJA PROGRAMU

Zadaniem szkoły jest prowadzenie ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego w celu zbadania skuteczności podjętych działań. Ewaluacja pozwala ocenić, które z wdrożonych działań można kontynuować, które trzeba zmienić, a których zaprzestać w przyszłości. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powinny podlegać:

- stopień realizacji zamierzonych celów wychowawczych i profilaktycznych (ewaluacja celu),
- skutki podjętych przeprowadzonych działań wychowawczych i profilaktycznych (ewaluacja wyników),
- przedmiot, sposób i termin przeprowadzenia zaplanowanych działań przez konkretne osoby w trakcie realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły (ewaluacja procesu).

Źródłami informacji niezbędnych do ewaluacji działań wychowawczych i profilaktycznych będą:

- osoby związane z działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi w szkole (nauczyciele, uczniowie, rodzice, szkolni specjaliści, pracownicy szkoły),
- dokumentacja prowadzona standardowo w szkole jak i tworzona specjalnie na potrzeby działań wychowawczych i profilaktycznych,
- zewnętrzni, niezależni obserwatorzy (specjaliści, reprezentanci lokalnych służb mundurowych, mieszkańcy mający kontakt z uczniami szkoły),

Metody i narzędzia ewaluacyjne:

- obserwacja
- wywiad (rozmowy) indywidualne i grupowe
- ankiety i testy
- analiza dokumentów
- analiza przypadku

Na podstawie wyników ewaluacji formułowane będą zalecenia, wskazujące kierunki zmian, które należy wprowadzić do obowiązującego programu wychowawczo-profilaktycznego na przyszły rok szkolny. Wprowadzone zmiany mogą dotyczyć każdego aspektu programu. Program może być też modyfikowany w ciągu roku na podstawie bieżących potrzeb społeczności szkolnej, monitoringu, ewaluacji lub zmian prawa.